

Locuinta Redactorului:
si
Cancelaria Redactiunii:
e in
Strata Morarilor Nr. 13.

Misurile nefrancate nu se voru
nu decat numai de la coresponden-
tii reguli ai „Federatiunii“
nicii trami si nepublicati se
voru arde.

~~~~~

FEDERATIUNE A

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va es fi Marti-a, Joi-a, Sambata si Duminica, demanetia.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNE A

pre patrariu IV (opt.-dec.) 1868.

Apropiandu-se inceputul patrariului IV (5 opt.) a. c., rogamu de tempurul pre p. t. doritorii de a avea acestu diurnal, se binevoiesca a grabi cu prenumeratiunea, pentru ca de o parte se ne scim orienta in privind a nrului exemplarilor ce vomu avea a tihari, era de alta parte se potemu incuniguri ori ce neregularitate in speduirea diurnalului. Totu-deodata regamu pre acci p. t. domini, cari sunt in restantia cu pretiul de prenumeratiune, si alu caror numeru este cam marisoru, se nu intardia a-si rafui sotole, ca se nu ni se mai adauga greutatile si d'in aceasta parte.

Condiunile de prenumeratiune, remanu cele d'in fruntea diurnalului

Redactiunea.

Pest'a, 1/13 opt. 1868.

Punem sub ochii publicului si recumendam in deosebita atentiu a deputatilor romani d'in Transilvania, cari se indesara in dieta Ungariei, cateva cuvinte din nrulu de alalta eri alu foiei guvernamentale „Pesti Naplo“. Acesta foia adeca, disputandu-se cu diuariu opositiunale „Hon“, vine a vorbi si despre caderea lui Schmerling, si la afirmauniea lui „Hon“: „cumca pre Schmerling l'ar' fi trentiu chiar experimentul cu celealte natiunalitati“, respunde „Pesti Naplo“, ca si natiunalitatile nemtiesci inca au facutu opusetiune contra lui Schmerlingu d'in caus'a direptiunei lui nemtiesci centralistice, si apoi adauge: „dreptu ca pre Romani i-au manatu in Reichsrath, dar' acesta chiar — numai cu Romanii i-au potutu succede.“

Nu voimu a desbate, daca romanii au facutu bine seu reu intrandu in Reichsrath; a buna sama constelatiunile politice de pre atunci au fostu in mare parte caus'a acelu pasiu, si nu ne indoim cu, deca mai tiene multu acele constelatiuni, pre unguri inca i vedeam indesati in Reichsrath slaturea cu Romanii si cu Sasii; dar' nice nu refleteam la cuvintele lui „Pesti Naplo“ din caus'a asertunei, ca romanii au intratu in Reichsrath, ci refleteam numai pentru a dou'a parte a pasului citatu, care trentesce in fati a natiunei nostre insulta cea mai abominabile. Cuvintele „ca numai cu romanii i-a potutu succ de lui Schmerling“ dovedescu adeca apriatu, ca ce f. liu de credintia au ungurii guvernamentali de spre natiunea nostra. In intielesulu acestoru cuvinte „natiunea romana nu este nice mai multu nice mai putinu decat o turma de oi, care o poti mania in catru ti-place.“ Si daca vomu cercu caus'a acestei credintie smintite a loru, nu este greu se vedem, ca ea nu poate proveni, decat d'in considerarea conducei catoru-va oficiali romani, cari intr'adeveru au mersu in catru i-au manatu domnii. Si eca caus'a, pentru care tragemu deosebita atentiu a deputatilor romani d'in Transilvania la cuvintele lui „P. Naplo“; eca caus'a, pentru care voimu a intona de nou, ca barbatii nostri, cari sunt in oficie, se fe-

resca de primirea unei sarcini, carei-a seu nu potu se nu vrea a corespunde. In modulu acesta consinti a li va pot fi leniscita, ei nu voru veni in contradicere cu simtiemintele loru, era antagonistii nostri politici voru fi lipsiti si de acesta arma detestabile, ce mai folosescu in contr'a nostra.

Lui „Pesti Naplo“ i observamu, ca numai o malitia nemarginita pota se orbesca pre cine-va intr'atata, in catu se judece o intrega natiune de la portarea catoru-va oficiali. Daca amu urm si noi asemene procedura, ni-ar' fi usioru a demustra, ca pre candu se afla la romani 2-3 individigata de a se duce in catrau i chiama, preatunci in sfrurile ungu-riloru se afla de acesti-a cu sutele, daca nu cu miile; pentru acea inse noi nu vomu rosti sentint'a lui „Pesti Naplo“ a supr'a intregei natiuni unghiresci. — Nu cercati, domnilor de la potere, cum procede unu seu altulu d'intre oficialii romani, ci cercati dreptulu si dreptatea; acestea vi serveasca de indreptariu, si chiar de ati vedea, ca toti oficialii romani se pleca vointie vostre, preferiti a recunosc drepturile natiuni romane, daca intr'adeveru aveti simtiu de dreptate.

Ci uita-te in ce forma ni se infatisieza dreptatea vostra! O corespondintia de pre campia Transilvaniei, ce ni soal eri, ni spune „cumca la 5 l. c. unulu d'inte fruntasii intielegintei romane, proprietariu romanu d'in Teac'a, dñulu Gregoriu Vitez, fu arrestatu d'in piatiu pre la 9 ore a. m. si pusu sub padia ne mai audita, — ca i sa scrutatu locuinta si i sau sequestratu tota avereia miscatoria si nemiscatoria;“ era „Pester Lloyd“ mai scie „ca afstandu-se in locuinta dlui Vitez mai multe serisori, cari stau in legatura cu pronunciamentulu d'in Blasius si compromisul (?) forte multe persone, — sau datu ordinu pentru mai multe arrestari, d'ire cari multe sau si executatu.“ Acestea si de acestea se fia fruptele constitutiunalismului unghirescu? Acestea se fia drepturile constitutiunei unghiresci, cari d'iceati — in tempurile cele de nevoia — ca le veti impart cu noi? Duceti ve amagitorilor! Cu astufeliu de terorisari, in locu de a stinge, veti adauge simtiu Romaniloru despre dreptatea causei loru. Arrestati mai departe pentru pronunciamentu, — unu tempu marginitu de robia nu va fi mai greu decat jugulu secularu, care l'am portat in grumadu nostri!

Dietta Ungariei.

Siedintia d'in 10 optovre a casei reprezentantilor.

Presediute: C. Szentivanyi, notariu: A. Paizs, d'in partea guvernului ministrii: c. Mikó, b. Eötvös, Horváth si Gorove.

Se autentica protocolulu siedintiei d'in urma si se presinta petitiunile incuse.

Paulu Somisch, ca presedinte alu comisiunii esmisse in caus'a natiunala, spune, ca a invitatu pe membrii acelei comisiuni la siedintia pre eri la 4 ore d. am.; inse nu sau infatisatu in numerulu receputu, pentru a se pota consulta si aduce decisiuni. Membrii presinti, considerandu de o parte, ca guvernul si natiunea (?) — Noi asi scim, ca in patria acesta — Ungaria, suntu mai multe natiuni, — cari tote asculta si ceru deslegarea cestunii natiunale inca in sesiunea presint. — Ref.) dorescu rezolvarea causei natiunale inca sub decursulu sesiunii presint, de alta parte cas'a a enunciatu, ca in o astfelu de causa, trebue a se procede catu mai precisu, — au provocatu pe presedinte se roge cas'a, ca se dea facultatea d'a pota conchiam a membrui comisiunii pre 15 a l. c., si daca nu s'aru infatisa toti, comisiunea se si-pota continua lucrările si fara de cei absinti, si terminandu-le, se le presinte casei.

Presedinte anuncia, ca primindu-se propunerea presedintelui comisiunii esmisse in caus'a natiunala, va dispune conformu propunerii.

Pretiul de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre sase lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/4 de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbra pentru fiecare publicatiune separat. In Locul deschis 20 cr. de linia
Unu exempliaru costa 10 cr.

Ant. Zichy raporta d'in partea comisiunii verificatorie despre alegerea lui Carolu Andra házy in cerculu Baan d'in cotelu Trencinu, si propune a se face investigatiune.

Presedinte: Primesce cas'a propunerea comisiunii? (Primim!) Atunci recomandu pe dlu Florian Rudnyansky a fi esmisu spre a midiloc invigarea.

Se primesce.

Carolu Antalfy cetesce opinionea comisiunii centrale despre raportul facutu de Felicianu Czordza despre investigatiunea intreprinsa in caus'a alegarii lui Danilu Irányi in Cincis-Besereci (Péc), si propune a se nimici alegerea.

Sandru Csanydy cere cetirea protocolului de alegere. Antalfy lu cetesce.

Emer. László doresce cetirea documentelor alaturate, d'in, cari se vede, ca alegerea a fostu impededata prin militia.

Iosifu Madarász: numai atunci s'ar' pota nimici alegerea, daca alegatorii ar' fi fostu impededati de la votare.

S. Bonis ar' dorit se se ceteasca inca odata argumentatiunea comisiunii centrale.

Col. Tisza primesce propunerea comisiunii centr., fiindu-că d'in cele c. tite se vede, ca alegatorii au fostu impededati in exercerea dreptului lor de alegere.

Presedintele intreba: se se nimicesca alegerea ori ba? — Se decide nimicirea.

Apoi se trece la ordenea dilei, luandu-se la pertratare proiectul de lege despre stergera usurei.

Min. Horváth ia cuventul si motiveaza necestitatea stergerii usurei, care este una d'inte remasitile sistemelor celor vechie, cari nu convinu cu interesele moderne ale economiei natiunale. — Principiulu, care intetiesce desfintarea remasitelor feudalismului, care pretinde libertatea comerciului si a industriei, care da dreptu egalu tuturor d'a pota avea posesiune si d'a pota obtine oficie publice, — acelu principiu pretinde, ca comerciul capitalurilor se nu fia eschis de la favorurile libertatii. — Scopulu proiectului de pre tapeta este a midiloc imprumuturi efine, si a delatură tote abusurile. Imprumuturile efine receru, ca referintele de creditu se fia in ordene buna, ca respondere imprumuturilor si a procentelor se fia punctuala, si in urma, ca administrarea justitiei se fia drepta si acurata. — Pre basea acestoru-a recumenda proiectul spre a se primi d'in partea casei.

La intrebarea facuta de presedinte, cas'a primește proiectul in generalu cu majoritatea voturilor.

La pertratarea speciala:

§§. 1 si 2 se primescu cu testulu originalu.

La § 3 se escă una disputa lunga, si in urma se primi testulu comisiunii centrale.

§§. 4, 5, 6, 7 si 8 se primescu in originalu.

§ 9 se omite.

§ 10 se primescce modificatu de Col. Tisza.

§ 11 se omite.

§ 12 la propunerea lui Ign. Ghyczy se corege astfelu:

„Cu esecutarea acestei legi este insarcinat ministerul justitiei.“ — Se primesce.

Primirea definitiva a acestui proiectu si a acestui a despre rescumperarea urbarialelor se va intempla in siedint'a de luni.

Nefindu alte obiecte pentru desbatere, siedint'a se inchiaia.

Siedint'a casei reprezentantilor d'in 12 optovre.

Presedinte: Szentivanyi; notariu: Paizs. D'in partea guvernului ministrii: Horváth si Gorove.

Se autentica protocolulu siedintiei trecute.

Iosifu Székacs presinta una petitiune d'in partea sinodului generale aug., pentru raportul pertratare a proiectului de lege relativ la instructiunea populara. Se indrumaza la comisiunea petitiunaria.

Vilh. Tóth presinta una petitiune a institutului de pensiune alu teatrului natiunale. Fiindu-acesta petitiune in legatura cu bugetulu anului 1869, se indrumaza la comisiunea bugetaria.

Opitz propune unu proiectu de conclusu pentru desfintarea referintelor urbariale in districtulu privilegiatu de corona d'in coce de Tis'a.

M. Papp si consoti provoca ministeriulu, se preseste unu proiectu de lege despre desdaunarea districtelor iazige si cumane pentru rescumperarea sol-vita in anulu 1745.

La ordinea dflei e desdaunarea rescumperarilor urbariale si desfintarea legilor de usura. Vo-tandu-se aceste proiecte in a treia cetera, siedint'a se inchiaia.

Siedint'a d'in 12 optovre a casei magnatiloru.

Presedinte: Mailáth; notariu: c. Ráday; d'intre ministri: Wenckheim.

D'in partea magnatiloru au fostu de fatia 10 persone besericesci, unu regalistu, si 15 legislatori de nascente: sum'a 26.

Bujanovics, notariulu casei represantantiloru, aduce proiectele de lege despre desdaunarea rescumperarilor urbariale si despre desfintarea legilor de usurarie. Aceste-a se voru tipari si impartiti intre membri.

Congresulu nationalu besericescu romanu.

Siedint'a VI d'in 24 sept. (6 oct.) sub presidiu ordinariu.

Se cletesce protocolulu siedintiei trecute, si se verifica.

Dupa acestea presidiulu prezenteza congresului unu recursu, insinuatu d'in partea represantantiloru d'in eparcia Oradiei si comitatulu Bihariei, in carele se cere restaurarea episcopiei in Oradea mare.

Recursulu se transpune la comissiunea peti-tiuniaru.

Dlu dep. Cermen'a substerne unu recursu a comunitatii mestecate cu serbi, Mehal'a de langa Timisior'a, si se roga, ca acestu recursu se se transpuna la comissiunea respectiva (se primesce).

Escl. Sa Dlu presedinte provoca comissiunea, esmisa in privint'a proiectului de lege, adusu de ministeriulu de culte si instructiunea publica, pentru regularea scoleloru poporali.

Dlu dep. Babesiu ca referinte dice, ca obiectulu, cu carele au fostu insarcinata comissiunea de 9, este de insemnata estraordinaria, pentru ca proiectul ataca dreptulu autonomiei nostre besericesci. Comisiunea esmisa nu s'au multiamitit, a desbate obiectulu acest'a numai in sinulu seu, ci au ascultatu in conferintie private si opiniunea totalitatii. Asiasi dara propunerea comisiunei este votulu majoritatii, acceptatul de totalitatea membriloru congresuali si este dorint'a comuna. De aceea se marginesce a cati propunerea comisiunei si apoi a face unele observari (cletesce propunerea comisiunei publicata in nrulu trecutu). Deslucesce apoi, ca intrebarea cea mai dificila, in cestiu de fatia au fostu, ce e de a se intreprinde spre ajungerea scopului.

In privint'a acest'a spune, ca s'a manifestatu diferinta, pentru ca unii, si la incepere partea cca mai mare, au fostu de acea opiniune, ca pasii se specifice si se dica de adreptulu, ca Esclinti'a Sa aru ave se indrepte mai antaiu catra regim si catra corporatiunea legiuitoria, pentru ca proiectul acest'a este predat unei comisiuni ad hoc.

Esclinti'a Sa se fia postitu in numele congresului, se faca pre acestu temeiui pasii de lipsa. Era deca acesti pasi aru fi fara resultatu, atunci se se intre-puna la Maiestate, ca se denegi sanctiunea acestui articol de lege, spre delaturarea pericolului amenintatoriu autonomiei besericei nostre. Majoritatea insa, condusa de credint'a si principiele constitutiunali, a aflatu mai cu cale, se se concreda lucrul preste totu esclintici scle, si se astepte resultatulu de la pasii, ce i va afila esclinti'a sa de buni a-i face in privint'a acest'a.

Presedintele: Nu e indoiala Domniloru, ca fia-care d'intre Dvostra n'ar' ave libertate deplina de cugetare, de vorbire si votisare, si tocmai acesta inprejurare mi-demanda mie, se primescu conclusulu domniei vostre. Ca barbati liberi, ca barbati neintimidati v'ati esprimatu, se facu eu pasii necesari in treb'a acest'a. Intr'adeveru eu i voi face, cu atat'a mai multu, cu catu legea acest'a se aiba urmari odichnitorie si pentru autonomia besericei nostre. Cumca si eu voi face liberu si neinteresatu toti pasii, ce i voi soco de corespondietori scopului, amu d'in viet'a mea fapte reali, pentru ca eu amu fostu pentru autonomia scoleloru confessiunali inca atunci, candu cei mai multi membri ai congresului nostru de acum, s'au luptat pentru nimicirea pretensiunilor nostre legali, si afundu taiatorie in viet'a nostra. Deca m'amuluptata pentru scoterea scoleloru nostre confessiunali de sub poterea unui regim absolutisticu, inca si in contra convingerilor confessiunilor nostri, mi-poteti crede, ca acum sub regim constitutiunalu nu me voi lupta mai putinu si eu inima mai slaba.

Presedintele continuandu propune, a se vota

motiunea, care s'au facutu d'in partea comissiunei (se primesce motiunea).

Dlu dep. Hodosiu facendu unele observari in propunerea comissiunei, areta, ca e neindestulit u formularea propunerei, pentru ca de-si tote considerante si tote argumintele *), ce se aducu in contra proiectului de lege, in cestiu, care este indreptat catra dieta si dupa votare se va substerne sanctiunei M. j. Sale, totu-si vede o ingrigire mare. Crede mai departe, ca conclusiunea facuta d'in aceste considerante nu este destulu de logica, ca se se roge de presiedintele, se faca pasii necesari, ci ca aru fi mai conformu deminitatii congresului aducerea unui conlus decisiu, prin care congresulu se-si exprime chiaru aprobarea si desaprobaarea sa, cu privire la o lege, care taia in autonomia besericei. In poterea autonomiei, beseric'a are dreptu, de a esiste, are dreptulu asecuratii, care-lu esercita prin proteste si reclame, pentru ca beseric'a are dreptu, de a aduce legi, dar' nu are dreptu materialu, ci numai potere spirituala. Unu proiectu de lege alu ministeriului pote fi celu mai bunu, vine inse de la o corporatiune straina, ce nu are dreptu, a se amestec in drepturile besericesci. In fine aduce si acest'a la cunoscintia congresului, ca congresulu se protesteze in protocolu a priori in contra ori-catoror legi, cari se facu pentru scol'a si beseric'a nostra. Aru fi de dorit, ca acestu conlus se lu-faca congresulu; dara fiindca majoritatea comissiunei si conferintiei private a primu propunerea comissiunei, nu va mai suscitata propunerea sa. Aceste-a le amintesce numai, pentru ca se remana urme in protocolu, era de altmintrea primesce propunerea de obiectu alu desbaterei speciale.

G a l u : Eu me alaturu langa propunerea comissiunei. Protestu aru fi numai atunci de lipsa, candu o lege este deja sanctiunata (?) (voci: s'a propus!) Mai amu afara de acest'a, a amintu unu punctu de vedere de mare insemnata, d'in care privindu, e rectificata procederea nostra. Vedem ca jurnalistic'a germana, ba asi'a descindu opiniunea publica europea merge intr'acolo, ca se emancipeze scoalele de sub cleru. Acest'a este de priceputu la catolici, pentru ca acolo mirenii nu au influentia in causele besericesci, scolarie si fundatiunale. In beseric'a nostra inse mirenii au pre deplinu influentia, ba influentia prevalenta in trebile scolare, si asi'a candu ne luptam pentru pastrarea autonomiei scoleloru si respective a scoleloru confosiunali, nu suntemu nici de catu in contrastu, ci tocmai pre acelu punctu de manecare, care e alu Europei intregi civilisate.

Popea. Eu nu voiu se fiu lungu in vorbire; de si in conferint'a privata amu fostu de pareru dlu Hodosiu, pentru ca mi-ai parutu, a fi forte necesariu, ca se ne esprimam dorint'a contr'a vatemarei autonomiei besericei nostre. Iuse mi-ai parutu forte bine, ca dlu Hodosiu s'au abatutu de la propunerea sa, pentru ca intru adeveru era intr'o minoritate forte mica, care potdea, ca se se combine acest'a propunere intru un'a. De orece, dlu referinte alu comissiunei de 9 au amintit in vorbirea sa, cumca nu numai comissiunea singura, ci si in totalitatea membriloru congresului nostru, au luatua inainte obiectulu acest'a, si lu au desbatutu in cea mai mare parte eu tota seriositatea si in urm'a desbatelor s'au intrunitu intr'unu conlus. Eu mi-aiu voia, a face propunere dupa regulamentulu afaceriloru nostre, care tinentes**) intr'acolo, ca maritulu congresu se primesca propunerea de 9 "en bloc" (se primesce).

Esclinti'a Sa, dlu presedinte, face intrebarea, ca primesce congresulu propunerea comissiunei de 9? (se primesce!).

Esclinti'a Sa, dlu presedinte, in o vorbire mai lunga, areta, ca fatia cu afacerile comissiunii de 27 e silitu a repeti cele, ce le-au disu in siedint'a de joi, unde a espusu punctulu de manecare, de care fu Esc. Sa condusu la elaborarea proiectului, ce se afla la comissiune.

Eu amu spusu, continua Escl. Sa, ca nimicu nu au fostu asi'a de parte de la mine, de catu o volnicia. Am avutu nu unu congresu de 90 barbati, ci amu avutu inaintea mea unu milionu si siese sute de mili de poporeni credinciosi. Si tota stradani'a mea era indreptata spre mangaiarea loru, precumu cetim in cartea santei evanghelie, fara prerogative in poporu si beseric'a, ci pre basea egalici in dreptatiri. Eu amu adusu inaintea cuvantele lui Balsamonu, unde dice: "oficia non sunt potestatis episcopalis sed dignitatis et auctoratis canonis." De aici amu cutediatu a afid a pre congresu, ca ce amu scrisu eu, nu amu scrisu cu potestate episcopală, ci amu depusu aceea pre hârthia pre bas'a autoritatii si dignitatii canonelor, adaugendu, ca salus eclesiastica est suprema lex. Prin urmare renoiescu rugarea mea, ca membrii comissiunei se aiba bunata a delatură ori-ce b-

*) Subiectele aceste-a au rewasu fara verbu in referatul „Tel. rom“; se pare, ca notitiile stenografice se dau la tipar, fara da si revedute mai nainte; de aci vine apoi, ca referatul respectivu adeseori nu are nici incepere nici capetu.

**) Continuarea sentintei incepute cu „de-ore-ce“... lipsesce.

R.

nuiala d'in elaboratulu meu, ca si cum acolo ar fi nisice dispositiuni de intielesu dubiu. Nu sunt domnilor; deca veti ave bunata a mi-spune, ca unde aveti domnia vostra vr'o banuiala, atunci me voi rectifica cu canonulu respectivu, dara se ve feriti si domnia vostra, se nu purcedeti d'in speculatiune (ilaritate).

Cosma: On. Congresu! Eu inca asi ave se facu in propunere, care me rogu se se considere de urgente. Este in Pest'a o deputatiune denumita a fundului scoleloru gr.-or. Sunt mai multe fonduri, cari stau sub manipulatiunea acestei deputatiuni. Intr'altele este si unu fondu dora d'in alu doilea deceniu alu acestui secolu, intemciat spre acel a scopu, ca din fondulu acest'a se se faca pensiuni pentru invetiatorii, cari nu mai sunt in stare a-si duce deregatoria, si dora si preparandia d'in Aradu inca s'au ajutat d'in fondulu acest'a. Sau facutu despositiunea, ca se se plasesca d'in lefele invetiatorilor 10 procent si prenumita s'au facutu si unu discu, cari ban s'au administrat prin pomenita deputatiune. Deputatiunea acest'a, *) care stă sub guvernu si tragea lefa sa d'in banii, cari iavea sub administratiune. Membrii acestei deputatiuni i-au denumit guvernulu. Guvernulu au denumit la acest'a deputatiune nisice omeni, cari n'au priceput lucrul, omeni de rea credintia, ca ci au fostu un tempu, candu s'au defraudat d'in banii acesti-a peste dieci de mii, cari defraudatori tragendu-se la respundere, s'au sinucis. Poporul nostru vediendu, ca nu-si ajunge scopulu au denegatu platirea auctei acestei-a in fondulu pomenitul.

De vro-o cati-va ani inse, de candu s'a despartiu biseric'a nostra de cea serbescă, s'au provocatu tote comunele, cari sunt in restantia, ca se se plasesca. Acea restantia, deca mi-aducu bine a minte, in cerculu Bociusului trece preste 15000 fl. v. a. Noi nu am vrut se se platinu si amu reclamat la locurile mai inalte, de unde amu capatatu acelu resultatu, ca recursulu nostru nu se ia in consideratiune, si s'a ordonat noua executiune. Eu postescu dara, de ore ce contribuirea restantelor acestor'a numai comunele romane suntu constrinse, ca se se staruesca sistarea executiunei mai departe.

Ratiu: Maritulu congresu cunoase de ajunsu starea cea trista si jalnica a preteselor uiu romane, de aceea nu mai ostensescu atentinea maritului congresu, ci mi-iau libertate a face urmator'a propunere:

„Maritulu congresu, se binevoiesca a alege d'in sinulu seu un'a comissiune, care se se faca apoi unu proiectu despre aceea, ca in ce modu s'ar' pot face unu fondu corespondietoriu, pentru ajutorarea pretilor**) uiu romane, securandu-i se isvorele d'in cari s'aru pot face forma acestu fondu.“

Ambe propunurile se dau la comisiunile respective.

Estrasiu d'in „Tel. rom“

ANGLIA IN ARDEALU.

III.

A ne rapa paladiulu originei nostre latine este numai o parte forte mica d'in totalitatea planului saiso-maghiaru, ca ci o natiune, ca si unu individu, pot se nu porte unu nume ilustru, pot se nu aiba stramosi consuli, pot se fia mai putinu mes-aliata de catu Rohan seu unu Montmorency, si totu-si se pre-tinda cu totu dreptulu de a fi respectata, intocmai ca unu bietu burgesu, care a sciutu se si-castige stima si consideratiune unicaminte prin calitatii'e sale personali.

Romanii sunt nesce Celti, nesce Caledoni, nesce Irlandesi, d'abia-d'abia polciiti pe de asupra cu o slabă tintura in latinismu. Forte bine! Acest'a pot se ne instraineze amorea pana acum atat de caldura a lui Napoleone, a lui Prim seu a lui Garibaldi, in se nu i-va face nici de cum mai simpatici pentru Sasi si pentru Magiari, cari ei insii nu au nici macaru feericirea unei asemeni poleitur. In locu de a fi frati buni, noi vomu deveti veri primari seu veri de alu duoilea cu Francesii, cu Italianii, cu Ispaniolii, dar totu nemuri, totu rude, totu cu multu mai aproape de catu posteritatea Flamandilor emigrati si a nomadilor de sub polele Uralului. Prin urmare, pentru a ne compromite intr'unu modu decisivu, uu ajunge a spelă cu buretele culorile pre pronunciate ale romanismului nostru, facendu-le mai palide si mai dubiose, ci trebue inca, cu ori ce pretiu, a aruncă a supra caracterului natiunalu alu Romanilor atat de manigture, in catu se sia rusine cui-va de a ne intinde o mana, nu numai de fratia, ci nici macaru de popana!

In aliantele politice, vitegi'a unui popor este mai cu sama pretiuita. Nimene nu se asociaza cu misci. „De catu cu unu ticalosu la dobenda, mai bine cu unu voinicu la paguba,“ diceau totu-de-un'a cu mandria strabunii nostrii, caror'a nu pota negresi nici se le treca prin minte, cumca se va gasi vre o

*) Sentint'a acesta era nu e inchiajata.

**) Cetesce preteselor.

ata d. Charles Boner, ca să ne declare mai pucinu delicosi, nu numai de cătu Unguri, ci chiaru de cătu Sasi!

„Valachulu este fricosu d'in natura (cowardly nature),“ dîce caletoriulu englesu pe pagin'a 228, și pe pagin'a 522 adauge asiă: „Sasulu uresce seriu militari si se silesce in totu chipulu a sca de recrutare. — Oficiarii lu-numescu efemeiu si mega capacitatea a fi bunu soldatu. Unu preutu sau mi-spunea, că in revolutiunea d'in 1848 Sasi și au totu-de-un'a, dar' Romanii fugiau si mai tare, și poltroneri'a acestoru d'in urma este unu factu generalmente recunoscutu (every one agreed).“

Precum vedeti, d. Charles Boner nu ne lasa nici caru consolatiunca de a crede, cumcă person'a ar' fi pana acum cea d'antâia si unica, fără soi, fără predecesore, carie-a Romanii i-au potutu apăsupt aspectulu de misiei. D'in modestia, domnelui sa cu generositate brevetulu de inventiune, atâtă trebuintiosu, dupa teori'a lui Iobard, pentru ca imperatoriulu să fie asicuratu prin numele fabriantului. Nu o spunu eu, ci o spune tota lumea, — încă cu umilintia caletoriulu nostru. Romanii sunt nu numai poltoni, ci inca mai poltoni de cătu chiar' asă, cari nu se rusineaza ei insisi de a si-marturisit poltroneri'a: „acăstă este unu factu generalmente recunoscute.“

De ar' avă natiunca nostra o Walhalla, ca acă langa Ratisbon'a in Bavaria, unde să pota erige într-o lunga seria statuile lui Ionita Asanu, Mihaiu Basarabu, Mircea celu Mare, Vladu Draculu, Ionu Haniadu, Tiepesiu Stefanu, Paulu Chinezu, Mailatu, Iru Raresiu, Ionu celu Cumplitu, Mihaiu Vitezulu, Vorniculu Grozea, Vorniculu Colduru, Vorniculu Iava Golescu, Vorniculu Dumbrava, Vorniculu Marz'a, Buzescii, Colofirescii, etc. etc. etc. Romanii ar' trebui să rive pe D. Charles Boner, să lu-introduca într-o galeria, pre cumu n'ar potă fi nici o alta mai splandidă tota fată a pamentului, si lasandu-lu acolo să meșteze unu momentu, să-lu trimita apoi a casa, fără si spune o singura vorba.

Noi inse nu vomu desfasură acă d'inaintea ochiloru diversariului nostru superbulu tablou alu istoricii noastre natiunale, unde dumnelui să pota studia în care litera eroismulu Romanilor, nu numai atunci andu si-apera patri'a, ci chiaru baten-lu-se in favoia altor'a, buna-ora ca vitezulu colonelul Ursu, andu cu bratiulu seu venosu de mocanu procură austriei victoria de la Lissa, in cătu D. Charles Boner, umitul prin maretiiu spectacolu, să fie silitu a petea cuvintele lui Schiller d'in „Conjuratiunea lui Ioseco:“ „cine se luptă asiă de bine pentru straini, n'ar' face elu ore, luptandu-se pentru propria sa via.“

Fideli metodei, pe care ne o aleseramu d'in ca-nu locului, noi ne vomu margini de a pune pe cale-mulu englesu in contradictiune cu sine insu-si, demonstrandu-i cu claritate, că adeverulu atâtă in privindă bravurci Romanilor, ca si in ace'a a originei, i-scapa d'in gura involuntarminte, de căte ori intea si inim'a dsale nu se afla sub presiune imediata a onorabilor sëi amici Sasi si Unguri.

Pe pagin'a 402, D. Charles Boner dîce: „Mai mulți oficiari mi-au spus, că regimetele romane au batutu bine in campania italiana d'in 1858 si 1859, in care regimentulu Kulatz respinse pe Zua...“ Unde dara să fie poltroneri'a cea generalitate recunoscuta a natiunalității nostre? Uitat'a ore torulu, că Romanii sunt mai fricosi de cătu chiaru asă, cari, dupa propri'a loru marturia, se temu nu mai de teribilii Zuavi ai lui Napoleone, ci pana si umbra unei uniforme?

Pe pagin'a 26, D. Charles Boner este nu mai într-o locuție. „De si avendu armele cele mai impinge, Valachii nu se sfiescu totu-si a infruntă pe loru si pe lupu. Unul d'intre ei ucise cinci-sprediesi, si anume trei intr'o singura diminetia. Nevalul stă cu toporulu in mana la intrarea vizuinei, indu esfreu fieri, pana ce barbatulu incarcă putere. Fericirea Valachilor de a posiede o arma de care poate asemenea numai dara cu bucuria copiilor de a avea unu calutiu...“

Ori ce comentarie aru fi de prisosu. Totu ce rogă noi d'in parte-ne pe D. Charles Boner, este agașt unde-va unu singuru Sasu, ba chiaru unu singuru Unguru, care să cutese a imita in vitegi'a numai pe poltronul de Romanu, ci macarun' Romania' Romania cu toporulu in mana!...“

„Rom.“ B. P. Hajdeu

Rea Romanilor in armat'a austro-maghiara.

Romanii, cari se afla in armat'a austro-maghiara nu continginte la 60 de mii, sunt impartiti prin corpuri, regimete si ramure, adica:

Regimentele transilvanene de infanterie Nr. 2, 30, 51, 62, 63 si 64 au companiele compuse din 160 soldati si intre cari abia 30—35, sunt din natiunalități; dupa care proportiune daru, s'ar'

potă consideră ca regimete romane. — Totu in ace'a-si proportiune se formeza si batalionele de venatori Nr. 23 si 17.

Afara de această, Romanii transilvaneni asentati in armat'a austro-maghiara, mai sunt impartiti si prin alte corpuri si ramure, precum mai alesu in regimetele de husari Haller, apoi in artleria, geniu, pontonieri, in corporile sanitare si servitiulu spitalelor lor.

Regimentele banatiene de infanterie Nr. 23, 29, 43, 44 si 61, formeza asemenea ace'a-si proportiune in compunerea loru, ca si regimetele transilvanene, sunt impartiti pe la tote cele-l-alte corpuri, ramure, precum si cele 3 regimete de graniceri, cari pe prior de resbetu, fia-care se compune d'in 7 batalioane de căte 1200 soldati si cari se potu consideră ca simburele armatei austro-maghiare.

In Regimetele 5 si 49 d'in Ungaria, Romanii stau intr'o mai rea disproportionie de cătu in cele ale Transilvaniei, că-ci Romanii d'in Ungaria se impartu si la diferite regimete de husari.

In Bucovina se formeza unu regimetus de infanterie, care este puru romanescu si unulu d'in amestecature cu Rutenii.

Observandu dar' aceste cifre s'ar' potă crede, că corpulu oficiariloru său celu pucinu suboficiarii, aru fi intr'o egala proportiune cu a omeniloru, adica: la sum'a areata de 60 mii omeni, ar' trebui să fie 1500 oficiari, adica: 10 generari, 13 coloneli, 54 oficiari de stabu, 1248 oficiari subalterni, si la cele-l-alte trupe miste de la colonelu in josu.

Acestu numeru de oficiari este calculatu numai pentru armat'a activa, ér' pentru oficialele militari s'ar' mai potă adaugă celu pucinu 200 oficiari inferiori si superiori, pentru ca să fie Romani si in aceste ramuri; — cu parere de reu inse d'in această suma se vede numai 1½ procentu, si astu-felu cine cunoase armat'a austro-maghiara, vede in acesta o disproportionie, o inconveniintă, care pune pe ori-cine in mirare.

Asă dar' corpulu oficiariloru Romanii se potă socotă maximum pana la 600, d'intre cari inse mai multi de jumătate sunt pusi in pensuni, cei pucini cari au mai remasu sunt 2 coloneli si 6—10 oficiari de stabu si cei-l-alti d'in subalterni cari sunt impartiti pe la tote corporile, regimete si ramure, mai vertosu in cele neromane. — Toti acesti-a sunt cei mai multi esfii d'in scol'a militara de pe timpul canulu Austri'a incepuse a lasă si pe Romanii să se bucure de beneficie ca si cele-l-alte natiuni; cu durere inse, acesta fuse numai unu inceputu, pentru că si uniculu institutu militaru ce fu in Transilvania, mai antâiu in Orlatu, dupa ace'a in Sibiuu, apoi si scoalele militare d'in Beseric'a alba (Weisskirchen) si Caransebesiu, ce erau destinate pentru instructiunea oficiariloru la regimetele de graniceri, le desfiintaria, si cu acăstă smulse si ori-ce sperantia a Romanului pentru a se mai potă perfectiuna in carier'a acăstăa.

Disproporsiunea in corpulu de oficiari e cu totu isbitoria in unele regimete, precum de exemplu: Regimentulu alu carui locu de supliment este in Sibiuu, si trebuie să se mire cine-va candu vede in acelui corp de oficiari compusu de 100 persone, numai 6 Romanii, ce'a ce este si mai multu, că la inaintările de oficiari facute inaintea campaniei d'in 1866, disproporsiunea se vede si mai mare, pentru că intre 45 oficiari d'in nuou inaintati se afla numai unu singuru Romanu.

Doved'a cea mai clara despre persecutiunea Romanilor se vede in regimetele compusu d'in comitatulu Biharului, unde nu este nici unu Romanu ca oficiaru.

S'ar potă dar' crede, că acăstă devine d'in cauza că n'ar' fi prin regimete Romanii intieleginti; nu este inse asiă, de ora ce sunt Romanii teneri, cari, si facura studiele prin institutele militare cu certificate de buna conduită; tota nenorocirea loru este d'a fi Romanii.

Asemenea disproporsiuni se facu si suboficiarii loru, dar' intre sergentii majori si mai mari de cătu intre oficiari, pentru că in susu numitulu regimetu sunt numai trei sergenti majori.

D'in cele acăi areata se vedă dar' forte claru, cătu de rêu se ingrigă mai inainte guvernulu austriac si se ingrigesce in prezinta celu austro-maghiaru de cetatianii Romanii, cari totu-si in tote tempurile au facutu serviciu eminente Statului austriacu, precum mai vertosu si in temporile cele mai noue in anulu 1866, aperarea fortaretei de la Lissa prin colonelulu baronu Ursu ca comandante, si apoi, prin cine a triumfatu Austri'a si in batalia de la Custozza? numai éra-si prin Romanii său celu putinu prin maioritatea loru, fiindu-că d'in ei au fostu mai multi, si in locu să fie recompensati pentru zelulu si vitezi'a cu care s'au portat, d'in contra, ei sunt d'in tote partile prigoni si persecutati, ba chiaru si dispreiuiti.

„Rom.“ I. S.

ROMANIA.

Cu privire la scirile respandite de unele foie anti-nationali d'in Romanii a despre bandele bulgare, ceteriu in Romanulu urmatoriu

Avisu importantu.

Fiindu că d'in cauza sgomotelor, enuntate in modu positiv de unele diuarie romane, că pe teritoriul Romanu si Serbu, se află concentrate bande de Bulgari, cu scopu de a navali in Bulgaria ca să o rescole, si că acestor bande le vinu pe tota dilele arme si munitiuni d'in Rusia si alte părți, indicandu si locurile unde se află bandele concentrate si munitiunile inmagasinate, si d'in astă cause comercialu in Trebulor Bulgaria si Romanii a incetatu cu deserversire, nepotindu comercialii hasardă capitalurile lor.

Fiindu că subscrisulu d'in acăstă cauza a fostu nevoitul a incetă provisoriu comercialu său, suferindu enorme pagube, asteptandu linistirea lucrurilor.

Fiindu că indirectu, sunt informatu că tote aceste sgomote sunt radicate ca o fantoma politica, de acele diuarie, pentru deosebite interese ale loru, dar' nu că sunt adeverate.

Subscrisulu, pentru descoperirea adeverului, in interesu generale alu comercialu si alu său in parte; si pentru cuventul de a nu sătă cu afacerile sale suspendate, a hotarit ca chiar' cu ale sale sacrafacie să descopere adeverul. Pentru acestu sfirsit a depusu sum'a de 2000 galbeni la d. Dimitrie Ghiculescu advocate, domiciliat in Bucuresci, strad'a Sfintilor No. 58, ca să servea pentru plata de transportu si de diurna de 4 galbeni pe dî pentru fia-care domnul redactore, in parte alu diuarielor cari au radicatu acăstă cestiune si afirma esistintă a bandelor si a munitiunilor, ca să pota merge la locurile indicate de domnieleloru, impreuna cu subscrisulu si să denuncie formalu guvernului Romaniei si Serbiei, arendându bandele si armele, avendu certitudinea, că ambele guverne ne voru dà totu concursulu intr' cătu privesce disolvarea bandelor si confiscarea armelor.

Cu multu respectu rogu pe domnii Redactori de la Tierea si Pressa, să binevoiesca a consimti la acăstă procedura folositoria comercialui in generale, subscrisulu in parte, si ambelor guverne Romanu si Serbu in interesu neutralității impus de poziunea loru politica.

In termenu de 5 dile asteptu primirea său respingerea primirea voiu consideră-o ca o lealitate d'in parte-le, numindu cu dreptu cuventu personele domnieleloru loru ca patroni ai linistoi publice, si ai comercialui, oferindu-le si căte 200 galbeni de fia-care persona in easu de a se deacoperi bande si arme; d'in potriva neconvenindu la acăstă legala procedere, voiu consideră sgomotele publicate de domniele loru ca calomnie ruinatorie comercialui, si in acăstă cualitate, ca persona lasata, voiu intenta actiune inaintea justitiei romane, constituindu-me in parte civila, spre a fi desdaunat de tote pagubele ce am suferit si voiu mai suferi in afacerile mele, d'in cauza acestor calomnie. N. Ispasof, si Compania.

Noutăți Straine.

ISPANI'A. Nou'a Junta del gobierno, guvernulu provisoriu, constituitu prin sufragiu universalu d'in cele diece departeminte ale Madridului si-a inceputu fungarea in 5 a l. c. la 11 ore noaptea. Don Joaquin Aguirre s'a alesu de presiedinte, de la Vega de Armo de vice-presiedinte, ér' Serrano si Prim de presiedinti onorari ai juntelei. Se crede, că acesti doi barbati d'in preuna cu principale de la Aorre nu voru face parte neci in guvernulu provisoriu, neci in directiunea suprema, ci voru fungă numai ca presidenti del Consejo ministros, care va conduce trebule publice pana la denumirea guvernului permanentu d'in partea constituantei.

Comerciantii si proprietarii d'in Cuba au trasu principelui de la Torre (Serrano) una adresa, in care lu saluta, si dorescu a face parte in decisiunile juntelei, si spre scopulu acestu-a recomenda a se alege 2 sau 3 individi d'intre indigenii insulei, cari cunoscu bine esigintele si necerintele Cubei. — Junta a decisu eliberarea negrilor d'in Cuba; executarea definitiva a eliberării s'a rezervat constituantei.

Guvernulu provisoriu a esmisu unu circulariu in care provoca poporulu, să sustiena ordanca. — „Guvernulu a sulevatu freuile statului in interesu eliberării poporului, ér' nu pentru ace'a, ca protegundu anarcia intre poporu, să lu ruineze!“ Apoi a contrasu unu imprumutu de 10 milione reali. — 20 d'intre banchirii tieri au suscrisul la imprumutul acestu-a căte 50 reali unulu. Princesa Medina Coeli a oferit 300 reali pre sem'a gardei guvernului revolutiunarii ca semnu de simpatia pentru triumfulu revolutiunilor.

„Politik“ aduce estrasulu cuventării lui Serrano, care a tienutu-o la intrarea sa in Madridu:

„Poporulu Madridului! Revolutiunea a triomfat, multiemita patriotismului marinii, sucursului armatei, conduitei sanetoase a poporului si gratiosețăi provedintici divine! Rescol'a natuinala a fostu justa, si a totu potintele a datu potere bratierelor noastre, ca să potem devinge pe asupritorii si tiranii nostri. Ca triumfulu nostru să fie ascuratul deplinu, si ca acestu-a să produca efectele dorite: avemu trebuintia de sacrificie numeroase si de virtutii mari. —

Noi vomu aretă vone calea libertății, urmati pre d'ins'a cu constantia si inteleptiune, si nu pregetati neci odata a ve supune legilor. Daca veti face aceste, si toti si-voru impleni detorintile, vomu documenta Europei, că noi, pe cari ne tienu a fi atât de degenerati, potemu dà exemplu de virtuti patriotece."

Diurnalistică engleză areta multă simpatia pentru situatiunea actuală a Ispaniei, si desconsidera protestul reginei Isabela. „Times” dă, că crescerea reginei a fostu astfelu, încătu a trebuitu să produca caderea ei. „Protestul este dovedă viua, că Isabela n'are neci idea despre guvernare. D'ins'a urmează pașii, provocandu poporul să parasesca calea inceputa, dar' nu se nisuesce a dovedi, că voiesce a dă tie-ri unu guvern mai bunu si mai justu.”

Cu privire la implerea tronului spaniolu circulația scirile urmatorie: Francia nu sustiene neci candidatură principelui Montpensier neci republică, ci sprijinescă — pre sub mană — uniu-nea iberică; astfelu procede si Italia. Anglia este in contră formei republicane si nu voiesce alegerea principelui de Edinburg, pe care l'a fostu candidatul Prim. Prusia oservează o conduită cu totu inchisa, dorindu numai atât-a, ca Ispania să si-intemeieze una forma constituțională-liberală. — Se vorbește, că principele Napoleonu inca ar' fi candidat, inse foiele franceze combatura scirea acăstă. Principele Amadeu (fiul lui doilea al lui Victor Emanuel) inca are câtiva partisansi intre monarchistii Ispaniei.

Reprezentantii d'in Madridu ai poterilor straine au primit ordinu, ca să se pună in comunicatiune cu guvernul provizoriu.

Junt'a d'in Sevilla a concesu reprezentantului statelor unite, Cunningham, ca să radice o baza protestanta in cetate, si l'a ascurat, că protestantii voru fi sprijiniti cu tote beneficiele recerute.

— Junt'a d'in Cataloni'a a decisu a sterge tote clăsile monacali — in favorulu ordinei si alu intereseelor publice. Monaci si preotii fura escortati d'in clauștre in cea mai frumosa ordene si apoi incortelati in case private. Junt'a d'in Saragossa inca a decisu in modulu oservatu de cele-lalte junte in privinti'a clasilor monacali. — Iesuitii d'in Valt si Vallolid sunt alungati, si clauștrele loru se intrebuinteza de casarme pentru armata. — Junt'a d'in Santander si Cadix a scaritatu vam'a de importu cu 33%; junt'a madritensa aproba dispusestiunea acăstă astfelu, ca numai pana la 16 optovre să aiba valoare. — Initiativă pentru stergerea timbrelor de diurnale si de cărti s'a facutu deja prin directorulu postalu d'in Madridu.

„Times” in rubrică bursei scrie urmatorie: „Banchieri d'in Londr'a nutresc cele mai frumose sperante fatia cu venitriul Italiei. Esperintia ni spune, că comerciantii spanioli au intelegrintia frumosa, si decumva pre venitoriu voru avă influenția la guvern, credetulu spaniolu nu preste multu va ajunge la rangu egalu cu credetulu celor mai mulți statari solide. Noulu ministru de finantie Figuero-

la este unu omu forte istetiu si de omenia, elu a studiatu finantile cu predilectiune, si lu stimeza tote partitele, si face parte in partit'a progresistilor si este elevulu scolei comercialui liberu.”

Varietăți.

* * (Ali Nizami bey) este denumitu d'in partea portei otomane consulul primariu pentru Bud'a-Pest'a.

* * (In 9. l. c. unu caletoriu) cadiu d'in vagonu pre linea ferata bud'a triestina, si i se fransera ambe picioarele.

* * (Bibliografia.) In dilele acestei a cîtu de sub tiparul „Othello” de Shakespeare, tradusu in romanesca de Carpu.

* * (La comisună) reclamatiunaria d'in Pest'a s'au prezentat 335 reclamatiuni, si s'au dispesat 265 insi, er' 70 fura respinsi. Intre cei dispesati 170 sunt sustinetoari de familie, 37 juristi, 18 medicinisti, 16 tehnici, 6 gimnasisti, 1 teolog reformatu, 3 profesori, 2 medici, 10 oficiai si 2 monaci.

* * (Titlulu nou alu regelui Ungariei.) Percurendu este dile o sentintia a tablei regesci d'in Pest'a, ne suprinseara titulaturele regelui Ungariei, sub cari si-edă numita tabla sentintiele sale si despre cari n'amai mai auditu pomenindu-se pana acum. Sentinti'a amintita se incepe in urmatorulu modu: Noi Franciscu Iosifu I, regele Ungariei, Dalmaciei Croației, Slavoiei, Galitiei, Lodomeriei, Romei, Serbiei, Romania si Bulgariei, marele principe alu Transilvaniei etc. Scim pră bine, că titlurile fără midi-loce reale n'au nici o valoare, si anume titulatură de rege „alu României” nu documenteaza, de cătu o forma cumplita a filioru lui Arpadu de eutari apartinintie pretinse ale coronei pră sanctului Stefanu. Flamandii magiari au uitatu, că de căte ori si au intinsu ghiarele dupa acăstă bucatura, totu-de-un'a său li-s'au ciuntat unghiele său li-a remas bucatură in ghîtu, si s'au innecat. De asta data voim numai a trage atențunea cameleror si a guvernului d'in România a supră acestui faptu, si voim a intrebă pre magiari, că ce aru dice d'insii, candu domnulu Romanilor s'ar' titulă: regele Ungariei, marele principe alu Transilvaniei, Banatului si Bucovinei etc.

Sciri electrice.

Madridu, 8 optovre. (Prin telegrafulu submarinu de la Valenci'a.) Comandantele supremu alu insulei Cuba insciintiște pre Jerrano, că telegramulu, care facu cunoscuta rescol'a, nu este destulu pentru a rescolă insul'a. Ca capu alu unci insule, care se află intre nisice relatiuni cu totulu abnorme, si ca administratorulu unei părți integrante a coronei spaniole, are consciintiște detorintielor sale si le va impleni cu abnegatiunea si patriotismul receputu de impregiurări. — Generalulu Dulce a sositu.

Olozaga nu veni să facă parte in guvern. — Trupele armatei au defilat pre d'inaintea palatiului congresului.

Zemlinu, 9 optovre. Esprincipele Caraghorgheviciu a sositu. Consulul primariu B. Kállay

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisor'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.
" Posionu	" 10 " 24 " " 10 " 51 "
" Neuhäusel	" 1 " 23 " diu'a, " 1 " 54 " nöpte
" Pest'a	" 5 " 19 " d. m. " 6 " 31 " deman.
" Czeegléd	" 7 " 54 " " 9 " 14 "
" Segedinu	" 12 " 12 " nöpte, " 2 " 55 " dup. m.
" Temisor'a	" 3 " 55 " dem. " 7 " 47 "
" Jasenova	" 8 " 4 " " *
" Beserică-Alba	" 8 " 40 " "
Sosescu in Baziasiu	la 9 " 10 "

*) De la Temisor'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisor'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
" Beserică-Alba	" 6 " 27 "
" Jasenova	" 7 " 6 "
" Temisor'a	" 10 " 40 " ser'a si la 7 ore 25 min. dem
" Segedinu	" 2 " 26 " nöpte, " 12 " 53 " diu'a
" Czeegléd	" 6 " 35 " dem. " 6 " 21 " d. a.
" Pest'a	" 9 " 55 " " 9 " 30 " ser'a
" Neuhäusel	" 1 " 52 " diu'a, " 1 " 8 " nöpte
" Posionu	" 4 " 48 " d. a. " 4 " 12 " dem.
Sosescu in Vien'a	la 6 " 36 " " 6 " — "

Jasenov'a-Oraviti'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 80 minute demaneti'a
" Jam	" 9 " 12 "
" Racasdia	" 10 " 12 "

Sosescu in Oraviti'a la 10 " 57 "

Oraviti'a-Jasenov'a.

De la Oraviti'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediasi.
" Racasdia	" 4 " 45 "
" Jam	" 5 " 38 "

Sosescu in Jasenov'a la 8 " — "

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
" Pest'a	" 6 " 35 " deman.
" Czeegléd	" 9 " 27 "
" Püspök-Ladány*	" 1 " 58 " dup. med.

Sosescu in Oradea la 4 " 38 "

*) Cale laterale dues la Dobritinu, unde sosescu la 3 ore dupa mediasi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a
Sosescu in Püspök-Ladány*	" 12 " 48 " diu'a
" Czeegléd	" 5 " 41 " ser'a
" Pest'a	" 8 " 37 "
" Vien'a	" 6 " — " demaneti'a

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Arau.

De la Vien'a	pléca la 8 ore — minute ser'a.
" Pest'a	" 6 " 25 " deman.
" Czeegléd	" 9 " 47 "
" Szolnoca	" 11 " 2 "

Sosescu in Aradu la 5 " — " ser'a.

Aradu-Vien'a.

De la Aradu	pléca la 10 ore 15 minute demaneti'a
" Soinocu	" 4 " 22 " dupa mediasi.
Sosescu in Czeegléd	la 5 " 33 "
" Pest'a	" 8 " 37 "

" Vien'a " 6 " — " demaneti'a

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pléca 4 ore 30 minute ser'a.
" Salzburg	" 1 " nöpte.
" Monacu	" 5 " 45 deman.
" Stuttgart	" 11 " 45 "
" Mühlacker	" 12 " 55 diu'a.
" Carlsruhe	" 2 " 10 dupa med.
" Strassburg	" 5 " 25 "
Sosescu in Paris	la 5 " — demaneti'a.

*) De la Aradu pléca la 10 ore 30 minute ser'a.

Paris-Vien'a.

De la Paris	pléca la 8 ore 35 minute ser'a.
" Strassburg	" 8 " 57 "
" Carlsruhe	" 10 " 40 "
" Mühlacker	" 12 " — " diu'a.
" Stuttgart	" 1 " 20 "
" Monacu	" 8 " 30 "
" Salzburg	" 1 " 30 " nöpte.
Sosescu in Vien'a	la 9 " 30 " deman.

*) De la Aradu pléca la 10 ore 30 minute ser'a.

De la Tremisior'a la Aradu pléca in totu dilele la 6 ore dem. sos